

Neurogene spraakstoornissen (D002888)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 3.0

Studietijd 75 u

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2024-2025

A (semester 2)

Nederlands

Gent

hoorcollege

werkcollege

Lesgevers in academiejaar 2024-2025

Van Nuffelen, Gwen

GE37

Verantwoordelijk lesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2024-2025

[Bachelor of Science in de logopedische en audiologische wetenschappen \(afstudeerrichting logopedie\)](#)

3

A

[Schakelprogramma tot Master of Science in de logopedische en audiologische wetenschappen \(afstudeerrichting logopedie\)](#)

3

A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

motorische spraakstoornissen, dysartrie, spraakapraxie, dysfagie, slikstoornissen, facialis paralyse

Situering

De functies spraak, mondmotoriek en slikken delen in hoge mate dezelfde anatomische structuren, connecties en fysiologie. Binnen het vak neurogene spraakstoornissen komen dan ook volgende deelonderdelen aan bod:

- motorische spraakstoornissen (dysartrie en spraakapraxie)
- verworven slikstoornissen
- facialisparalyse

Deze bachelor cursus draagt bij aan volgende leerlijnen van de opleiding

Logopedische en Audiologische Wetenschappen:

- 1) kennisverwerver (ORL2)
- 2) professional (ORL 5)
- 3) communicator (ORL 7 & 8)
- 4) zorgverlener/ondernemer (ORL 9)

Inhoud

Binnen dit vak komen de kernbegrippen, definities, processen (etiologie, pathogenese, symptomatologie, subtypes), toepassingen (preventie, diagnostiek, behandeling, follow-up) met betrekking tot neurogene spraakstoornissen, verworven slikstoornissen en facialisparalyse aan bod. Dit alles binnen het kader van evidence-based handelen en het ICF-model.

Naast kennisverwerving wordt er ook ruim aandacht besteedt aan het verwerven van klinische vaardigheden en het ontwikkelen van de student als professional, communicator en zorgverlener/ondernemer. Dit doen we ondermeer aan de hand van werkcolleges, casussen en het werkstuk.

Begincompetenties

Zachte volgtijdelijkheid: het vak Neurogene spraakstoornissen bouwt verder op bepaalde eindcompetenties van opleidingsonderdelen 'Anatomie en fysiologie van gehoor-, spraak- en evenwichtsorganen en craniale zenuwen', 'Basisbegrippen logopedie' en 'Anatomie van het centrale zenuwstelsel'.

Eindcompetenties

- 1 **Kennisverwerver - kennis - motorische spraakstoornissen (dysartrie en spraakapraxie):** kernbegrippen, processen (etiologie, pathogenese, symptomatologie, subtypes), toepassingen (preventie, diagnostiek, behandeling, follow-up) - rekening houdend met evidence-based handelen, het ICF-kader en digitale technieken voor diagnostiek en behandeling - **kennen, beschrijven en bespreken.** (ORL2; kennis)
- 2 **Kennisverwerver - vaardigheden - motorische spraakstoornissen (dysartrie en spraakapraxie):** processen (etiologie, pathogenese, symptomatologie) en toepassingen (preventie, diagnostiek, behandeling, follow-up) **toepassen**, rekening houdend met evidence-based handelen, het ICF-kader en digitale technieken voor diagnostiek en behandeling. (ORL2 - vaardigheden, 5 en 7)
- 3 **Kennisverwerver - kennis- facialis paralyse:** kernbegrippen, processen (etiologie, pathogenese, symptomatologie), toepassingen (preventie, diagnostiek, behandeling, follow-up) - rekening houdend met evidence-based handelen, het ICF-kader en digitale technieken voor diagnostiek en behandeling - **kennen, beschrijven en bespreken.** (ORL2; kennis)
- 4 **Kennisverwerver - kennis - verworven dysfagie:** kernbegrippen, processen (etiologie, pathogenese, symptomatologie, subtypes), toepassingen (preventie, diagnostiek, behandeling, follow-up) - rekening houdend met evidence-based handelen, het ICF-kader en digitale technieken voor diagnostiek en behandeling - **kennen, beschrijven en bespreken.** (ORL2; kennis)
- 5 **Kennisverwerver - vaardigheden - dysfagie:** processen (etiologie, pathogenese, symptomatologie) en toepassingen (preventie, diagnostiek, behandeling, follow-up) **toepassen**, rekening houdend met evidence-based handelen, het ICF-kader en digitale technieken voor diagnostiek en behandeling. (ORL2 - vaardigheden, 5 en 7)
- 6 **Communicator** - Klinische informatie (met betrekking tot motorische spraakstoornissen en dysfagie) schriftelijk op een logisch opgebouwde, kritisch onderbouwde én respectvolle manier communiceren met een diverse groep van klinische professionals en patiënten. (ORL 7)
- 7 **Communicator** - Wetenschappelijke logopedisch theorieën en modellen kritisch met betrekking tot dysfagie, facialisparalyse en/of motorische spraakstoornissen weergegeven in het handboek/de cursus, recente AI-publicaties en AI-tools aan elkaar aftoetsen en verbaal, schriftelijk of visueel vertalen naar een academisch publiek. (ORL 8)
- 8 **Professional** - een ethische denkwijze en deontologische werkwijze met aandacht voor de normatieve kaders (ethiek, deontologie en recht) integreren bij het uitvoeren van de rol als professional, meer specifiek bij het uitwerken van casussen.
- 9 **Zorgverlener/ondernemer** - Met een multiperspectivistische, evidence-based, probleemoplossende en ondernemende ingesteldheid in een multidisciplinair team een professionele bijdrage leveren aan het oplossen van eenduidige, disciplineerelateerde sociale en maatschappelijke uitdagingen.

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Werkcollege, Hoorcollege, Zelfstandig werk

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Hoorcolleges: de kennisverwerver (kennis) wordt gevoed via interactieve hoorcolleges. Het merendeel van deze colleges gaat fysiek door, maar online

colleges of opgenomen colleges zijn een alternatief indien de titularis dit opportuun acht. Indien relevant en haalbaar worden de hoorcolleges van de titularis aangevuld met gastcolleges.

Werkcollege: de kennisverwerver kan vaardigheden verwerven via de talrijke werkcolleges. Binnen die werkcolleges wordt er ook gewerkt aan de communicator, de zorgverlener/ondernemer. Op de planning staan:

- motorische spraakstoornissen: spraakverstaanbaarheid en casussen (kenmerken identificeren, diagnose, besluit formuleren, doelstellingen behandeling formuleren, voorstel behandelinhoud, interdisciplinaire samenwerking)
- dysfagie: revalidatietechnieken
- dysfagie: casussen (kenmerken identificeren, diagnose, besluit formuleren, doelstellingen behandeling formuleren, voorstel behandelinhoud, interdisciplinaire samenwerking)

Zelfstandig werk: paper op basis van 1) het handboek/de cursus, 2) A1-publicatie(s) en 3) AI-gegenereerde kennis

Studiemateriaal

Type: Handboek

Naam: Dysfagie

Richtprijs: € 60

Optioneel: nee

Taal : Nederlands

Auteur : Marc De Bodt, Cindy Gun, s Gwen van Nuffelen, Marleen D'Hondt, Jan Vanderwegen

ISBN : 978-9-04413-101-7

Beschikbaar via studentenvereniging : Ja

Gebruik en levensduur binnen het opleidingsonderdeel : regelmatig

Gebruik en levensduur binnen de opleiding : regelmatig

Gebruik en levensduur na de opleiding : regelmatig

Type: Syllabus

Naam: Neurogene spraakstoornissen

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: ja

Taal : Nederlands

Aantal pagina's : 100

Beschikbaar op Ufora : Ja

Online beschikbaar : Ja

Beschikbaar in de bibliotheek : Nee

Beschikbaar via studentenvereniging : Nee

Referenties

1.Duffy JR (2005). Motor Speech Disorders: substrates, differential diagnosis and management. St Louis: Elsevier-Mosby

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

- 1.Wekelijks aanspreekbaar na het college
- 2.Elektronisch leerplatform gevolgd door de titularis
- 3.Mogelijkheid tot voorleggen van studie en cursusvragen via e-mail.

Evaluatiemomenten

periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Participatie, Schriftelijke evaluatie met open vragen, Werkstuk

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Participatie, Schriftelijke evaluatie met open vragen, Werkstuk

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Participatie

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is mogelijk

Toelichtingen bij de evaluatievormen

1. Schriftelijk examen met open vragen

Tijdens dit examen wordt zowel de kennisverwerver als de communicator geëvalueerd aan de hand van open vragen. Meer specifiek worden de eindcompetenties 1 tem 6 geëvalueerd. Daarbij wordt een balans gehanteerd tussen dysfagie en motorische spraakstoornissen/facialis paralyse.

2. Werkstuk -individuele paper: de student schrijft een paper waarbij een bepaald onderwerp van dit vak wordt belicht/uitgediept

- deel 1: kritisch aftoetsen van een recente AI-publicatie (aangeleverd door de promotor) ten opzichte van het handboek/de cursus.

- deel 2: kritisch aftoetsen van een AI-gegenereerde tekst ten opzichte van het handboek/de cursus.

De paper wordt ingediend op basis van een sjabloon dat ter beschikking wordt gesteld via Ufora.

3. Participatie werkcollege dysfagie (casus): de student participeert actief aan het werkcollege waarbij de kennisverwerver, de communicator, de zorgverlener/ondernemer en de professional worden gevormd aan de hand van een interactieve casus rond dysfagie. Data en evaluatiecriteria worden bekend gemaakt via Ufora

Eindscoreberekening

- **Eindscore 1ste zittijd:** combinatie van periodegebonden en niet-periodegebonden evaluaties waarbij het schriftelijk examen (periodegebonden) geldt voor 75% van de maximumscore, de individuele paper voor 20% (niet-periode gebonden) en de participatie aan het werkcollege voor 5% (niet-periodegebonden).

- **Eindscore 2de zittijd indien deelgenomen aan werkcollege**

dysfagie: combinatie van periodegebonden en niet-periodegebonden evaluaties waarbij het schriftelijk examen geldt voor 75% van de maximumscore, de individuele paper voor 20% en de participatie aan het werkcollege voor 5%. Zie ook bijzondere voorwaarden.

Wat bij niet tijdig indienen van het werkstuk?

- legitieme reden (geattesteerde ziekte, overmacht, begrafenis, ...): de student krijgt de kans om het werkstuk met uitstel maar voor het einde van de examenperiode in te dienen.
- geen legitieme reden: de student behaalt 0% voor dit onderdeel.

Wat bij niet deelname aan het werkcollege?

- legitieme reden (geattesteerde ziekte, overmacht, begrafenis, ...): de student krijgt de kans om de eindcompetentie zorgverlener/ondernemer te behalen via een alternatieve opdracht in overleg met de titularis.
- geen legitieme reden: de student behaalt 0% voor dit onderdeel.

Faciliteiten voor werkstudenten

- Mogelijkheid tot vrijstelling van aanwezigheid met vervangende opdracht na overleg met verantwoordelijke lesgever